

ارزیابی، طبقه بندی و درمان کودک در معرض خطر (ویژه غیرپزشک)

بررسی علائم در معرض خطر

تشخیص نوع درمان

ارزیابی *

- حادثه

- شرح حال اتفاق حادثه یا
- زخم و خونریزی خارجی یا
- عدم توانایی در حرکت اندام یا سفتی شکم

- ◀ هر گونه منبع خونریزی دهنده را متوقف کنید.
- ◀ اگر کودک بعلت حادثه مراجعه کرده است اقدامات صفحه را انجام دهید

- سوختگی *

- شرح حال سوختگی یا سرمازدگی یا
- پوست با درجات مختلف سوختگی

- ◀ هرگز تاول ها را پاره نکنید (ترکانید)
- ◀ روی سطح سوختگی یخ نگذارید
- ◀ از روغن، کره و... برای پوشش زخم استفاده نکنید
- ◀ آنتی بیوتیک ندهید و پماد کورتون دار استفاده نشود
- ◀ اگر کودک با سوختگی یا سرمازدگی مراجعه کرده است اقدامات صفحه را انجام دهید

- مسمومیت

- ناخوشی ناگهانی غیر قابل توضیح یا
- شرح حال مسمومیت

- ◀ حذف سم از معده در یک ساعت اول بجز کودک غیرهوشیار و بلع مواد سوزاننده یا فراورده های نفتی
- ◀ هرگز از نمک برای تحریک استفراغ استفاده نکنید زیرا می تواند کشنده باشد
- ◀ اگر سابقه بلع مواد سوزاننده یا فراورده های نفتی دارد اقدامات صفحه را انجام دهید
- ◀ اگر کودک با سابقه بلع مواد حشره کش ها و سموم گیاهی مراجعه کرده است اقدامات صفحه را انجام دهید
- ◀ اگر سابقه مسمومیت دارویی دارد اقدامات صفحه را انجام دهید

- گزش و گزیدگی

- شرح حال گزش و گزیدگی
- درد شدید، تورم و تغییر رنگ محل زخم
- علائم عمومی شامل استفراغ و سردرد

- ◀ اندام دچار گزش یا گزیدگی (کاهش حرکت و جذب سم) را با آتل بی حرکت کنید
- ◀ زخم را تمیز کنید
- ◀ از بریدن زخم یا بستن تورنیکه اجتناب کنید
- ◀ اگر با سابقه گزش حشرات، عقرب و رطیل یا گاز گرفتگی مراجعه کرده است اقدامات صفحه را انجام دهید
- ◀ اگر کودک با سابقه مارگزیدگی مراجعه کرده است اقدامات صفحه را انجام دهید

* قبل از درمان کودک، او را از نظر ضربه به سر و گردن کنترل کنید. و در صورت وجود احتمال صدمه به نخاع گردنی، گردن کودک را حرکت ندهید.

این کودکان به ارزیابی و درمان سریع نیاز دارند

اگر کودک به علت حادثه مراجعه کرده است :

تشخیص نوع درمان	طبقه بندی	نشانه ها
<ul style="list-style-type: none"> < در صورت وجود خونریزی بایک گاز استریل روی محل خونریزی فشار وارد کنید تا خونریزی کنترل شود (متوقف شود) < با آتل ، عضو آسیب دیده را بی حرکت نگهدارید < به نزدیک ترین مرکز درمانی فوری ارجاع دهید 	صدمه شدید	<ul style="list-style-type: none"> • نشانه های خطر یا خونریزی شدید یا • عدم توانایی در حرکت دادن اندام ها یا • رنگ پریدگی یا • سفتی شکم
<ul style="list-style-type: none"> < با سرم نرمال سالین زخم را بشوئید. < با دقت زخم را تمیز کنید (باقیمانده اشیاء، لخته های خون، بافت های مرده و بدشکل گرفته را در زخم های آلوده بردارید). < با یک آنتی بیوتیک (سفالکسین یا کلوزاسیلین) مناسب به مدت ۷ روز درمان کنید. < تا بهبود زخم، روزانه پانسمان رانعویض کنید. < وضعیت واکسیناسیون کزاز را بررسی کنید < به مراقب کودک بگویید چه موقع برگردد. 	صدمه متوسط	<p>وجود حداقل یک یافته زیر:</p> <ul style="list-style-type: none"> • زخم های با علایم عفونت موضعی* • زخم های عمیق و آلوده • زخم های چرکی
<ul style="list-style-type: none"> < به متخصص کودکان برای بررسی بیشتر ارجاع دهید. 	احتمال صدمه غیر حادثه ای	<ul style="list-style-type: none"> • خون مردگی های متعدد در مراحل مختلف بهبود یا • سوختگی در محل های غیر معمول مانند باسن ها
<ul style="list-style-type: none"> < روزانه زخم را برای علائم عفونت کنترل کنید. < تا بهبود زخم، روزانه پانسمان رانعویض کنید. < وضعیت واکسیناسیون کزاز را بررسی کنید. < به مراقب کودک بگویید چه موقع فوری برگردد. 	صدمه خفیف	<ul style="list-style-type: none"> • حوادث بدون خونریزی یا خونریزی اندک •

طبقه بندی کنید

مشاهده کنید:	لمس کنید:
<ul style="list-style-type: none"> • نشانه های خطر • رنگ پریدگی • خونریزی خارجی • علائم عفونت موضعی* • عدم توانایی در حرکت دادن اندام 	<ul style="list-style-type: none"> • سفتی شکم

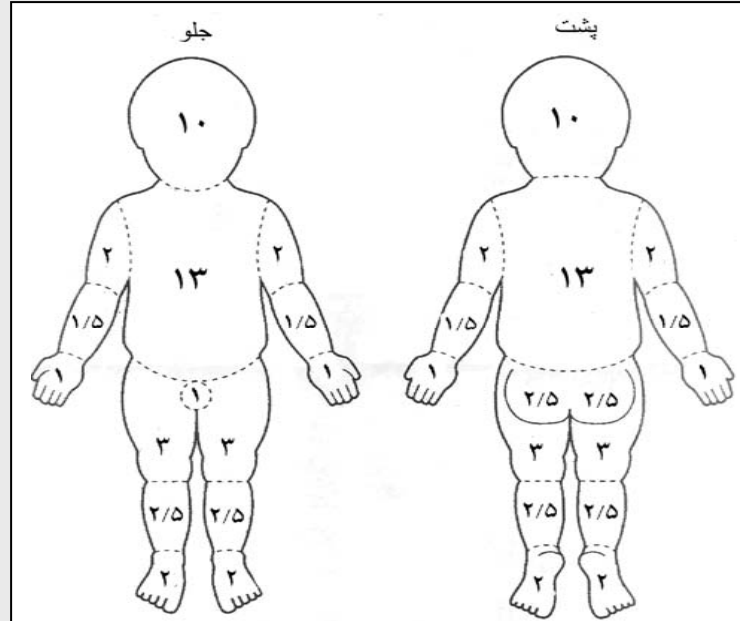
* علائم عفونت موضعی شامل قرمزی، درد موضعی، تورم و گرمی است (با یابدون چرک یا تب)

اگر کودک با سابقه سوختگی مراجعه کرده است :

سوال کنید:	نگاه کنید، معاینه کنید:
<ul style="list-style-type: none"> • نشانه های خطر • عامل بروز سوختگی چیست ؟ (شعله ، مایعات داغ ، شیمیایی، الکتریکی و...) • سابقه بیماریهای مزمن 	<ul style="list-style-type: none"> • نوع سوختگی ها (درجه I, II, III): -درجه II (سوختگی با ضخامت نسبی) -درجه III (سوختگی عمیق) • محل و درصد سوختگی (درجه II و III) • رامطابق جدول زیر مشخص کنید • نشانه های عفونت در سطح سوختگی • آسیب های همراه (مثل شکستگی)

طبقه بندی کنید

تشخیص نوع درمان	نشانه ها	طبقه بندی
<ul style="list-style-type: none"> در صورت نیاز به احیاء، کمک های اولیه (بازکردن راه هوایی-تنفس) را انجام دهید برای پیشگیری از پایین آمدن قند خون ، اقدامات لازم را انجام دهید در سوختگی استنشاقی ، صورت و سوختگی بیش از ۱۵% از راه دهان چیزی نخورد لباس های فشاری و تنگ خارج شود و مناطقی که لباس به بدن چسبیده از اطراف با قیچی جدا شود و نباید کنده شود سطح سوختگی را با آب سرد نشوید برای اجتناب از کاهش دمای بدن از حوله یا ملحفه تمیز و خشک استفاده کنید و بیمار را با پتو بپوشانید. برای کاهش درد شیاف استامینوفن بدهید هرگز تاول ها را پاره نکنید (نترکانید) بجز سرمازدگی روی سطح زخم کره، روغن و حتی پماد سوختگی مالیده نشود آنتی بیوتیک ندهید در سوختگی شیمیایی، استنشاقی، با فایروسرم ازدگی اقدامات اولیه (ص) را در صورت امکان انجام و سپس ارجاع دهید پس از اقدامات فوق، کودک را به بیمارستان فوری ارجاع دهید 	<ul style="list-style-type: none"> • نشانه های خطر • سوختگی با ضخامت نسبی (درجه II) ۱۰% و بیشتر • سوختگی عمیق (درجه III) ۲% و بیشتر • سوختگی صورت، دست، سطح مفصل، اندام تناسلی و سوختگی حلقوی • سوختگی با برق و لنتاژ بالا • سوختگی شیمیایی • سوختگی استنشاقی • سرمازدگی • آسیب های همراه (شکستگی) • سابقه بیماری مزمن 	سوختگی شدید
<ul style="list-style-type: none"> برای کاهش درد استامینوفن بدهید. محل و اطراف سوختگی را با آب تمیز و نرمال سالین <u>سیرد</u> (۱۵-۸ درجه سانتیگراد) شستشو دهید هرگز تاول ها را پاره نکنید (نترکانید) روی سطح سوختگی یخ نگذارید از روغن ، کره و... برای پوشش زخم استفاده نکنید آنتی بیوتیک ندهید و پماد کورتون دار استفاده نشود سطح زخم را با پماد ضعیف (باسیترا سین ، نیتروفورازون ، جنتامایسین) بپوشانید و روی آن گاز استریل بگذارید. به مادر آموزش دهید روزی ۲ بار زخم را با صابون یا شامپوی بچه شستشو دهد و زخم را با همان پماد بپوشاند به مادر توصیه کنید در صورت بروز تب ، بیقراری، استفراغ ، تشنج و نخوردن غذا فوری مراجعه نماید. جهت پیگیری زخم سوختگی، دوروز بعد مراجعه کند. وضعیت ایمن سازی کزاز را بررسی کنید 	<ul style="list-style-type: none"> • سوختگی با ضخامت نسبی (درجه II) کمتر از ۱۰% • سوختگی عمیق (درجه III) کمتر از ۲% 	سوختگی متوسط
<ul style="list-style-type: none"> برای کاهش درد استامینوفن بدهید. مایعات بیشتر به کودک داده شود به مادر توصیه کنید محل سوختگی را روزانه تمیز کند. و جهت مرطوب و چرب نگه داشتن پوست از کرمهای مرطوب کننده (وازلین) یا اکسیدروی استفاده کند به مادر توصیه کنید در صورت بروز تب ، تشدید درد یا تغییر رنگ سوختگی مراجعه نماید. 	<ul style="list-style-type: none"> • سوختگی سطحی (درجه I) بدون تاول همراه با درد 	سوختگی خفیف

تنها درصد سوختگی های شدید و متوسط (درجه II و III) را در نظر بگیرید. از سرخی ساده پوست صرف نظر کنید

کف دست کودکان معادل یک درصد سطح بدن آنهاست و در ارزیابی وسعت سوختگی می تواند مورد استفاده قرار گیرد.

اگر کودک با سابقه بلع فراورده های نفتی مراجعه کرده است :

تشخیص نوع درمان	طبقه بندی	نشانه ها
<ul style="list-style-type: none"> در صورت نیاز به احیاء، کمک های اولیه آن را انجام دهید تحریک به استفراغ نکنید و شستشوی معده انجام ندهید. به نزدیکترین مرکز درمانی (بیمارستان) ارجاع دهید 	<p>مسمومیت شدید و حاد نفتی</p>	<ul style="list-style-type: none"> سرفه و تنفس مشکل یا نشانه های خطر
<ul style="list-style-type: none"> تحریک به استفراغ نکنید و شستشوی معده انجام ندهید. زغال فعال ندهید. برای ۶ ساعت کودک را زیر نظر بگیرید. به مادری بگویید اگر کودک سرفه یا تنفس مشکل پیدا کرده ، فوری برگردد. یک روز بعد کودک را پیگیری کنید. 	<p>مسمومیت حاد نفتی</p>	<ul style="list-style-type: none"> خوردن مواد نفتی کمتر از ۶ ساعت و نبودن علائم بالا
<ul style="list-style-type: none"> تحریک به استفراغ نکنید و شستشوی معده انجام ندهید. به مادری بگویید اگر کودک سرفه یا تنفس مشکل پیدا کرده ، ، فوری برگردد. یک روز بعد کودک را پیگیری کنید. 	<p>مسمومیت خفیف نفتی</p>	<ul style="list-style-type: none"> خوردن مواد نفتی بیشتر از ۶ ساعت و نبودن علائم بالا

طبقه بندی کنید

سوال کنید :	مشاهده و استنشام کنید:
<ul style="list-style-type: none"> برای چه مدتی؟ 	<ul style="list-style-type: none"> نشانه های خطر سرفه و تنفس مشکل بویی که احتمال استفاده از مواد نفتی (نفت، بنزین، گازوئیل) را قطعی کند

اگر کودک با سابقه تماس یا بلع مواد سوزاننده مراجعه کرده است :

تشخیص نوع درمان	طبقه بندی	نشانه ها
<ul style="list-style-type: none"> در صورت نیاز به احیاء، کمک های اولیه آن را انجام دهید تحریک به استفراغ نکنید و شستشوی معده انجام ندهید. محل اطراف تماس بخصوص چشم ها را با آب تمیز و فراوان (سالمین) شستشود دهید فوری به نزدیکترین مرکز درمانی (بیمارستان) ارجاع دهید 	<p>مسمومیت شدید و حاد مواد سوزاننده</p>	<ul style="list-style-type: none"> مشکل بلعیدن یا نشانه های خطر یا درگیری چشم ها یادها
<ul style="list-style-type: none"> تحریک به استفراغ نکنید و شستشوی معده انجام ندهید. در اولین فرصت ممکن آب و شیر برای رقیق کردن سم به بیمار بدهید. محل اطراف تماس را با آب تمیز و فراوان (سالمین) شستشود دهید برای ۶ ساعت کودک را زیر نظر بگیرید. به مادری بگویید اگر کودک مشکل پیدا کرد ، فوری برگردد. یک روز بعد کودک را پیگیری کنید. 	<p>مسمومیت حاد مواد سوزاننده</p>	<ul style="list-style-type: none"> خوردن مواد سوزاننده کمتر از ۶ ساعت و نبودن علائم بالا
<ul style="list-style-type: none"> تحریک به استفراغ نکنید و شستشوی معده انجام ندهید. در اولین فرصت ممکن آب و شیر برای رقیق کردن سم به بیمار بدهید. به مادری بگویید اگر کودک مشکل پیدا کرد ، فوری برگردد. یک روز بعد کودک را پیگیری کنید. 	<p>مسمومیت خفیف مواد سوزاننده</p>	<ul style="list-style-type: none"> خوردن مواد سوزاننده بیشتر از ۶ ساعت و نبودن علائم بالا

طبقه بندی کنید

سوال کنید :	مشاهده و استنشام کنید:
<ul style="list-style-type: none"> برای چه مدتی؟ 	<ul style="list-style-type: none"> نشانه های خطر سوختگی دهان و یا مشکل بلع بویی که احتمال استفاده از مواد سوزاننده (پاک کننده ها، سفیدکننده ها و غیره) را قطعی کند

اگر کودک با سابقه بلع مواد حشره کش هاوسموم گیاهی (ارگانو فسفره) مراجعه کرده است :

تشخیص نوع درمان	طبقه بندی	نشانه ها
<ul style="list-style-type: none"> ◀ در صورت نیاز به احیاء، کمک های اولیه آن را انجام دهید ◀ بیمار را وادار به استفراغ نکنید زیرا اغلب حشره کش ها حلال نفتی دارند ◀ اگر به پوست و لباس کودک ریخته است ، لباس های اورادرا آورده و پوست اورا با آب و صابون بشوئید. ◀ فوری به نزدیکترین مرکز درمانی ارجاع دهید. 	مسمومیت شدید و حاد با حشره کش	<ul style="list-style-type: none"> • بلع حشره کش • یاسموم گیاهی ویکی از علائم زیر: • نشانه های خطر • مردمک تنگ شده سر سنجاقی • یکی از نشانه های پاراسمیپاتیک*
<ul style="list-style-type: none"> ◀ بیمار را وادار به استفراغ نکنید زیرا اغلب حشره کش ها حلال نفتی دارند ◀ کودک را به نزدیکترین مرکز بهداشتی درمانی ارجاع دهید. 	احتمال مسمومیت حاد با حشره کش	<ul style="list-style-type: none"> • بلع حشره کش • یاسموم گیاهی کمتر از ۶ ساعت وبدون هیچیک از نشانه های فوق
<ul style="list-style-type: none"> ◀ اطمینان خاطر دهید. ◀ یک روز بعد کودک را پیگیری کنید. 	مسمومیت حاد بدون علامت	<ul style="list-style-type: none"> • بلع حشره کش • یاسموم گیاهی بیشتر از ۶ ساعت وعدم وجود علائم بالا

طبقه بندی کنید

سوال کنید :	مشاهده کنید:
<ul style="list-style-type: none"> • برای چه مدتی؟ • چه سمی ؟ 	<ul style="list-style-type: none"> • نشانه های خطر • مردمک تنگ شده سرسنجاقی • نشانه های پاراسمیپاتیک*

*نشانه های پاراسمیپاتیک: آبریزش زیاد دهان ، تعریق ، افزایش ترشحات تنفسی ، اشک ریزش و گرفتگی عضلانی، می باشد.

اگر کودک با سابقه مسمومیت دارویی مراجعه کرده است :

تشخیص نوع درمان	طبقه بندی	نشانه ها
<ul style="list-style-type: none"> ◀ در صورت نیاز به احیاء، کمک های اولیه آن را انجام دهید ◀ در صورتی که کودک تا یک ساعت پس از بلع مراجعه کرده تحریک به استفراغ (شریت ایپکا) کنید (زیر ۶ ماه استفاده از شریت ایپکا ممنوع است) ◀ فوری به نزدیکترین مرکز درمانی ارجاع دهید 	مسمومیت شدید دارویی	<ul style="list-style-type: none"> • وجود هر یک از علائم زیر: • علائم شوک • تنفس مشکل • نشانه های خطر • استفراغ یا اسهال یادر شکم • درجه حرارت بدن ۴۲ درجه یا بالاتر • بلع مساوی یا بیش از: - 30 mg/kg از آهن المنتال یا - 140 mg/kg استامینوفن یا - 150 mg/kg آسپیرین یا - 200 mg/kg ایبوپروفن
<ul style="list-style-type: none"> ◀ در صورتی که کودک تا یک ساعت پس از بلع مراجعه کرده تحریک به استفراغ (شریت ایپکا) کنید (زیر ۶ ماه استفاده از شریت ایپکا ممنوع است) ◀ دوازده ساعت بعد کودک رادوباره ارزیابی کنید. 	مسمومیت خفیف دارویی	<ul style="list-style-type: none"> • بلع کمتر از: - 30 mg/kg از آهن المنتال یا - 140 mg/kg استامینوفن یا - 150 mg/kg آسپیرین یا - 200 mg/kg ایبوپروفن • وعدم وجود هیچیک از نشانه های فوق

طبقه بندی کنید

سوال کنید :	مشاهده کنید:
<ul style="list-style-type: none"> • برای چه مدتی ؟ • چقدر؟ • آیا استفراغ ، اسهال ، درد شکمی دارد؟ 	<ul style="list-style-type: none"> • نشانه های خطر • علائم شوک مانند تعریق • ناگهانی یا اندام های سرد • تنفس مشکل • افزایش درجه حرارت بدن (۴۲ درجه سانتیگراد یا بالاتر)

اگر کودک با سابقه مارگزیدگی مراجعه کرده است :

سوال کنید :	مشاهده کنید:
<ul style="list-style-type: none"> چه موقع کودک گزیده شده است؟ آیادرد موضعی شدیدی دارد؟ 	<ul style="list-style-type: none"> نشانه های خطر درد موضعی یا تورم نکروز موضعی ادرار سیاه مشکل در بلعیدن و صحبت کردن مشکل تنفسی افتادگی پلک و فلج عضلات خونریزی از لته ها ، بینی ، زخم ها یا نقاط خونریزی زیر پوست** محل گزیدگی

طبقه بندی کنید

نشانه ها	طبقه بندی	تشخیص نوع درمان
<ul style="list-style-type: none"> سابقه مار گزیدگی و یکی از علائم زیر: نشانه های خطر تمایل به خونریزی** درد موضعی شدید مشکل در بلعیدن یا در تنفس گزیدگی در سر، گردن و تنه درد موضعی و تورم نکروز موضعی ادرار سیاه افتادگی پلک و فلج عضلات 	مارگزیدگی با مسمومیت	<ul style="list-style-type: none"> اندام آسیب دیده (دست یا پا) را با آتل بی حرکت نگهدارید از تورنیکه استفاده نکنید.. روی محل گزیدگی را برش ندهید و با دهان زهر را نمکید. زخم را تمیز کنید فوری به نزدیکترین مرکز درمانی ارجاع دهید
<ul style="list-style-type: none"> سابقه مار گزیدگی بیشتر از ۶ ساعت عدم وجود هیچیک از علائم بالا 	مارگزیدگی بدون مسمومیت	<ul style="list-style-type: none"> به مادر آرامش خاطر دهید. برای ۸ تا ۱۲ ساعت اورا زیر نظر بگیرید و دوباره بررسی کنید.

اگر کودک با سابقه گزش حشرات ، عقرب یا رطیل مراجعه کرده است :

مشاهده کنید:
<ul style="list-style-type: none"> نشانه های خطر تنفس مشکل یا خرخر اختلال دید درد عضلانی متناوب محل گزیدگی یا وجود نیش

نشانه ها	طبقه بندی	تشخیص نوع درمان
<ul style="list-style-type: none"> سابقه گزش و یکی از علائم زیر: نشانه های خطر یا تنفس مشکل یا خرخر یا اختلال دید یا درد عضلانی متناوب 	گزش شدید	<ul style="list-style-type: none"> اگر نیش حشرات هنوز در محل گزش باقی مانده است، آن را بردارید. از کمپرس آب سرد یا یخ برای کاهش درد و تورم موضعی استفاده کنید. فوری به نزدیکترین مرکز درمانی ارجاع دهید
<ul style="list-style-type: none"> واکنش (تحریک) موضعی 	گزش غیر شدید	<ul style="list-style-type: none"> به مادر آرامش خاطر دهید. شربت دیفن هیدرامین تجویز کنید. در صورت نیاز، استامینوفن بدهید. کودک را به مدت چند ساعت زیر نظر بگیرید.

اگر کودک با سابقه گازگرفتگی مراجعه کرده است :

سوال کنید :	مشاهده کنید:
<ul style="list-style-type: none"> آیا کودک توسط حیواناتی نظیر گربه ، سگ یا حیوان مشکوک به هاری گزیده یا لیسیده شده است؟ 	<ul style="list-style-type: none"> نشانه های خطر تب، ضعف، بی اشتهاپی ظهور ناگهانی علائم عصبی مانند تحریک پذیری ، ترس از آب یا نور، افزایش ترشح بزاق فلج شل پایین رونده

نشانه	طبقه بندی	توصیه ها
<ul style="list-style-type: none"> سابقه گازگرفتگی و یکی از علائم زیر: نشانه های خطر تب، ضعف، بی اشتهاپی ظهور ناگهانی علائم عصبی فلج شل پایین رونده 	مطمئن به هاری	<ul style="list-style-type: none"> اقدامات محتمل به هاری را انجام دهید فوری به نزدیکترین مرکز درمانی ارجاع دهید حیوان مهاجم تحت مراقبت قرار گیرد
<ul style="list-style-type: none"> سابقه گازگرفتگی و عدم وجود هیچیک از علائم بالا 	محتمل به هاری	<ul style="list-style-type: none"> با آب تمیز و صابون لابلای زخم را حداقل بمدت ۱۰ دقیقه شستشو دهید کف صابون را با استفاده از فشار آب از لابلای زخم شسته شود قسمت های له شده و کثیف از زخم جدا شود بامحلول بتادین یا الکل اتیلیک (۷۰-۷۰٪) زخم را ضد عفونی کنید کودک را فوراً به مرکز بهداشت شهرستان ارجاع دهید حیوان مهاجم تحت مراقبت قرار گیرد

اقدامات اولیه در سوختگی های اختصاصی و سرمازدگی:

اقدامات سوختگی شیمیایی :

- ◀ پاک کردن موادشیمیایی از پوست
- ◀ شستشو با مقدار زیاد آب مقطر یا نرمال سالین یا آب لوله کشی
  - در مورد مواد اسیدی ۶۰-۳۰ دقیقه
  - در مورد موادقلیایی ۴-۲ ساعت
- ◀ در مورد تماس با چشم حداقل زمان شستشو ۲۰ دقیقه است
- ◀ به هیچ عنوان از ماده دیگری استفاده نشود
- ◀ تاول ها حتماً برداشته شود و زیر آنها شستشو داده شود

اقدامات در سوختگی با قیر

- ◀ به سرعت سطح قیر را با آب خنک، سرد کنید.
- ◀ برای حل کردن قیر به تدریج می توان از کره، روغن بچه و پارافین در طی چند پانسمان (چند روز) استفاده نمود.

اقدامات اولیه برای سرمازدگی

- ◀ خارج کردن همه لباس های خیس از بدن
- ◀ باز کردن تمام لباس های فشاری مثل دستکش ، بوتین ، کمر بند ، جوراب
- ◀ قرار دادن عضو صدمه دیده در آتل با پوشش نرم فراوان
- ◀ بالا قرار دادن اندام
- ◀ اجتناب از سیگار و دود
- ◀ گرم کردن سریع توسط آب با دمای ۴۲- ۴۰ درجه سانتیگراد (با کنترل دقیق درجه حرارت آن) معمولاً بین ۳۰-۱۵ دقیقه کافی است .
- ◀ گرم کردن توسط وسایل حرارتی به هر شکل **ممنوع است** (باعث سوختگی می شود)
- ◀ ماساژ دادن عضو به هر دلیل **ممنوع است** (باعث افزایش صدمه می شود)
- ◀ تاول های حاوی مایع روشن باید توسط قیچی دبریدمان شده و مایع داخل آن شستشو داده شود.
- ◀ تاول های حاوی مایع خونی نباید دستکاری شود
- ◀ تزریق واکسن کزاز
- ◀ پانسمان به صورت روزانه مکرر

پیگیری

پیگیری کودک دچار سوختگی

بعد از ۳ روز

محل سوختگی کودک را نگاه کنید

درجه حرارت کودک را اندازه گیری کنید

درمان :

◀ کودک را فوراً به نزدیکترین مرکز درمانی ارجاع دهید اگر:

◀ احتمال عفونت جدی مانند حال عمومی بد ، تب و یا کاهش دمای بدن وجود دارد یا

◀ علائم زبرد زخم بیمار دیده شود:

۱. تغییر رنگ قهوه ای یا سیاه رنگ به صورت نقطه ای در سطح زخم سوخته وجود دارد

۲. اطراف پوست سوخته تغییر رنگ دارد

۳. ترشح بدبو دارد

۴. تاخیر در بهبود زخم

۵. درجه سوختگی بدتر شده است

۶. ترشح زرد رنگ در سطح زخم

◀ اگر عفونت وجود ندارد به مادر توصیه کنید ۳ روز بعد مراجعه نماید.

